

ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΔΚ0403

Ενότητα 6: Φωτοφοσφορυλίωση (Φωτοσύνθεση)

- Φωσφορυλίωση μέσω αλυσίδας μεταφοράς e^- που ξεκινά από ηλιακό φως
- Η ενέργεια της οξείδωσης οδηγεί την σύνθεση του ATP και NADPH

Φωτοφωσφορυλίωση H_2O δίνει e^- (οξειδώνεται) σε $NADP^+$, παράγοντας O_2 .

- Γίνεται και από πολλά βακτήρια, μονοκύτταρους ευκαρυωτικούς (άλγη) και ανώτερα φυτά

1. Αλυσίδες μεταφοράς e^- (εξεργονικές) –κυτοχρώματα, κινόνες, Fe-S πρωτεΐνες
2. Η ενέργεια των e^- χρησιμοποιείται για μεταφορά H^+ μέσα από μεμβράνες
3. ATP συνθετάση φωσφορυλιώνει ADP σε ATP

- **Φωτο-εξαρτώμενες αντιδράσεις:**

Χλωροφύλλη και άλλες χρωστικές απορροφούν ηλιακό φως και το διατηρούν στην μορφή ATP και NADPH, απελευθερώνοντας O_2 .

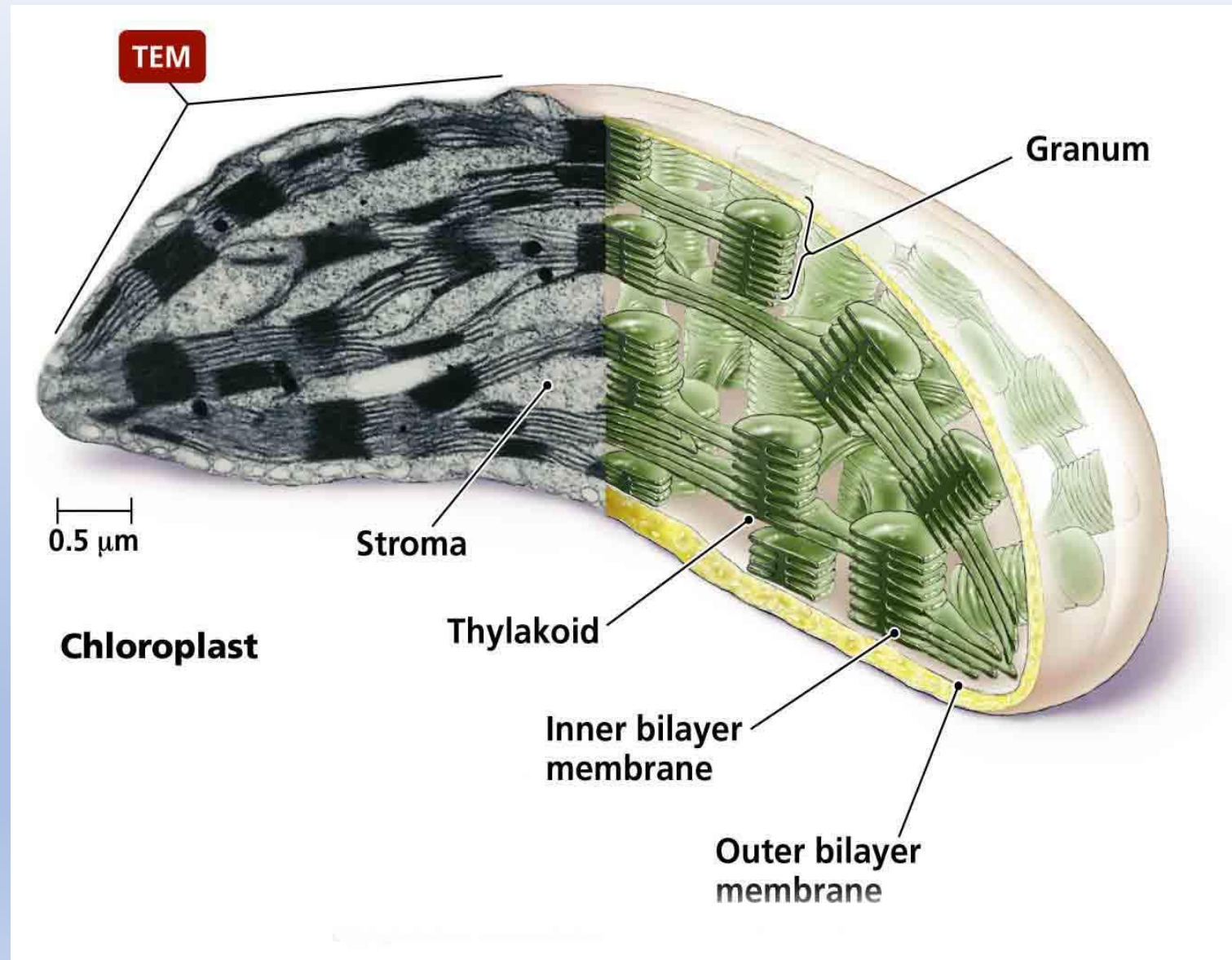
- **Αντιδράσεις αφομοίωσης άνθρακα:**

ATP και NADPH χρησιμοποιούνται για αναγωγή του CO_2 σε φωσφορυλιωμένες τριόζες, άμυλο και σακχαροζη

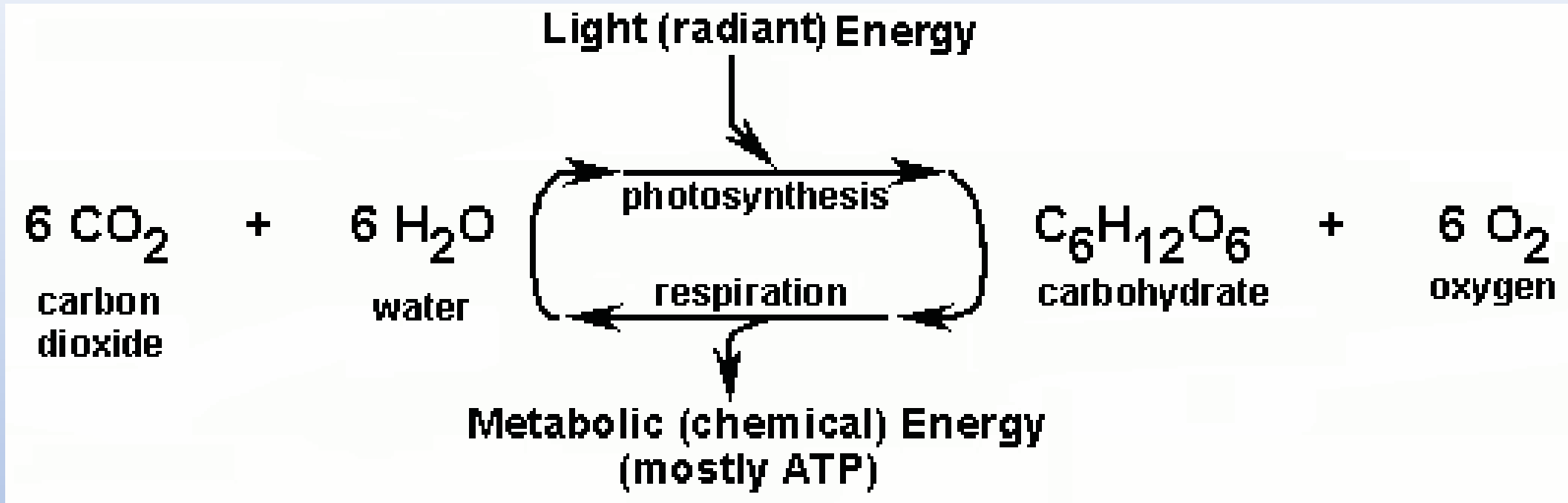
Η φωτοφωσφορυλίωση γίνεται στους χλωροπλαστες

ΑΤΡ σύνθεση στο θυλακοειδές

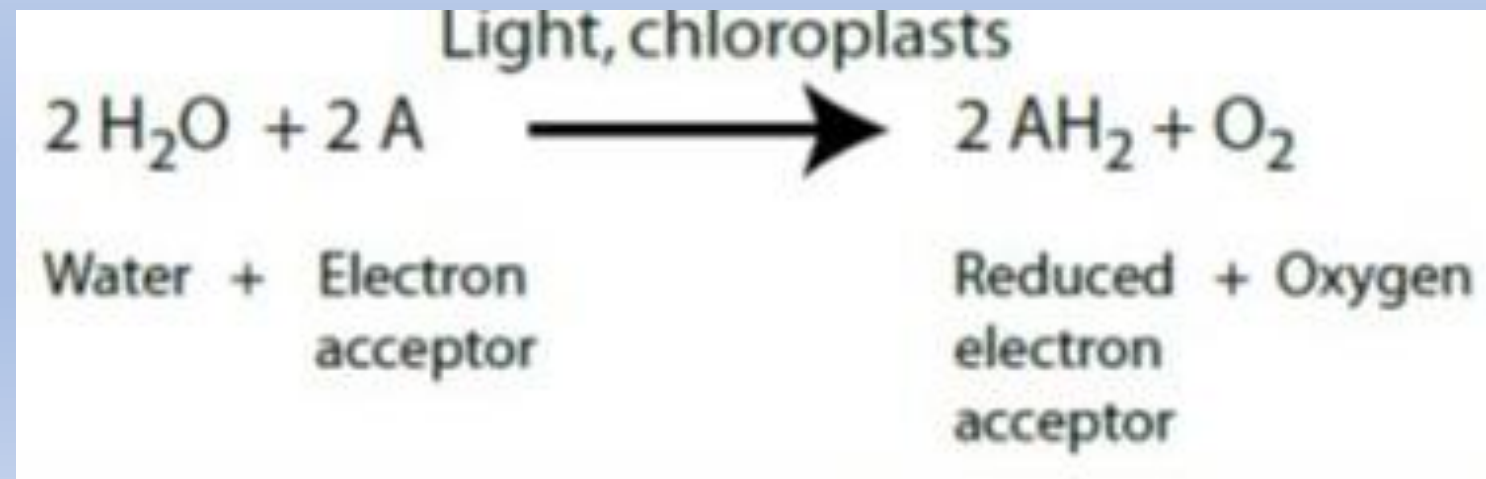
Αφομοίωση άνθρακα
στο στρώμα

Αντίδραση φωτοσύνθεσης

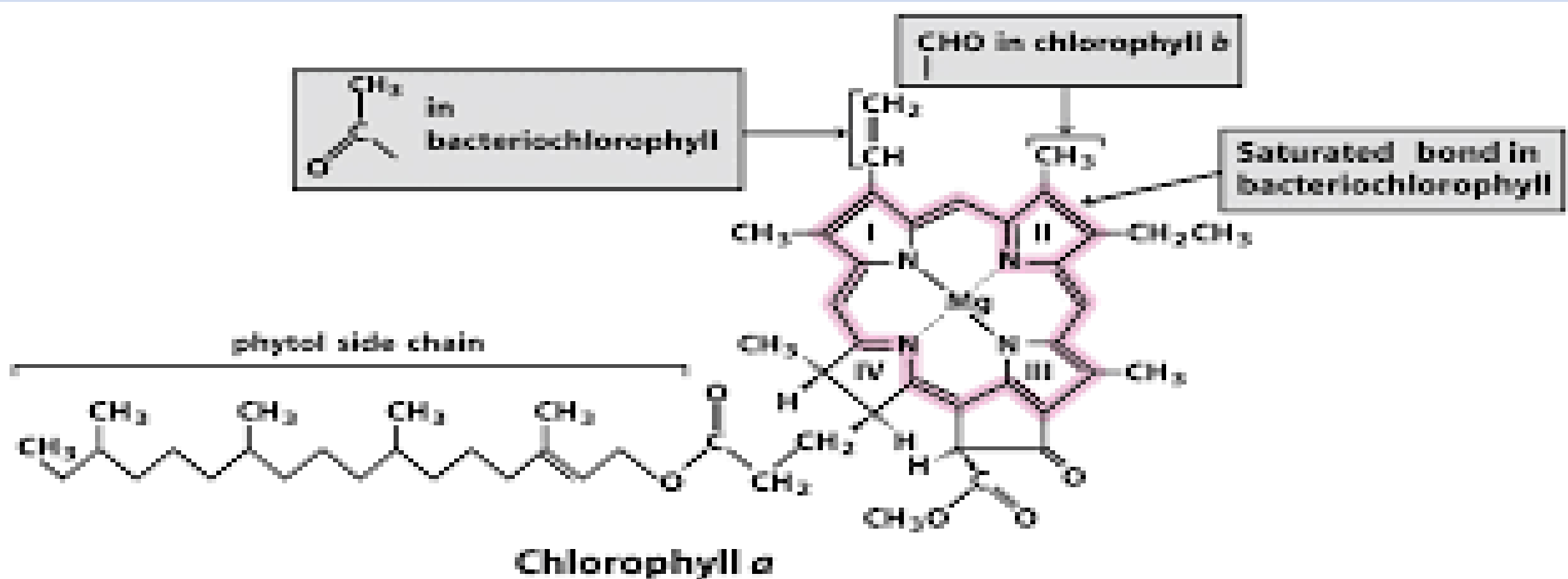
Αντίδραση Hill

Χρωστικές που απορροφούν το φώς για να ξεκινήσει η φωτοσύνθεση

1. Χλωροφύλλες

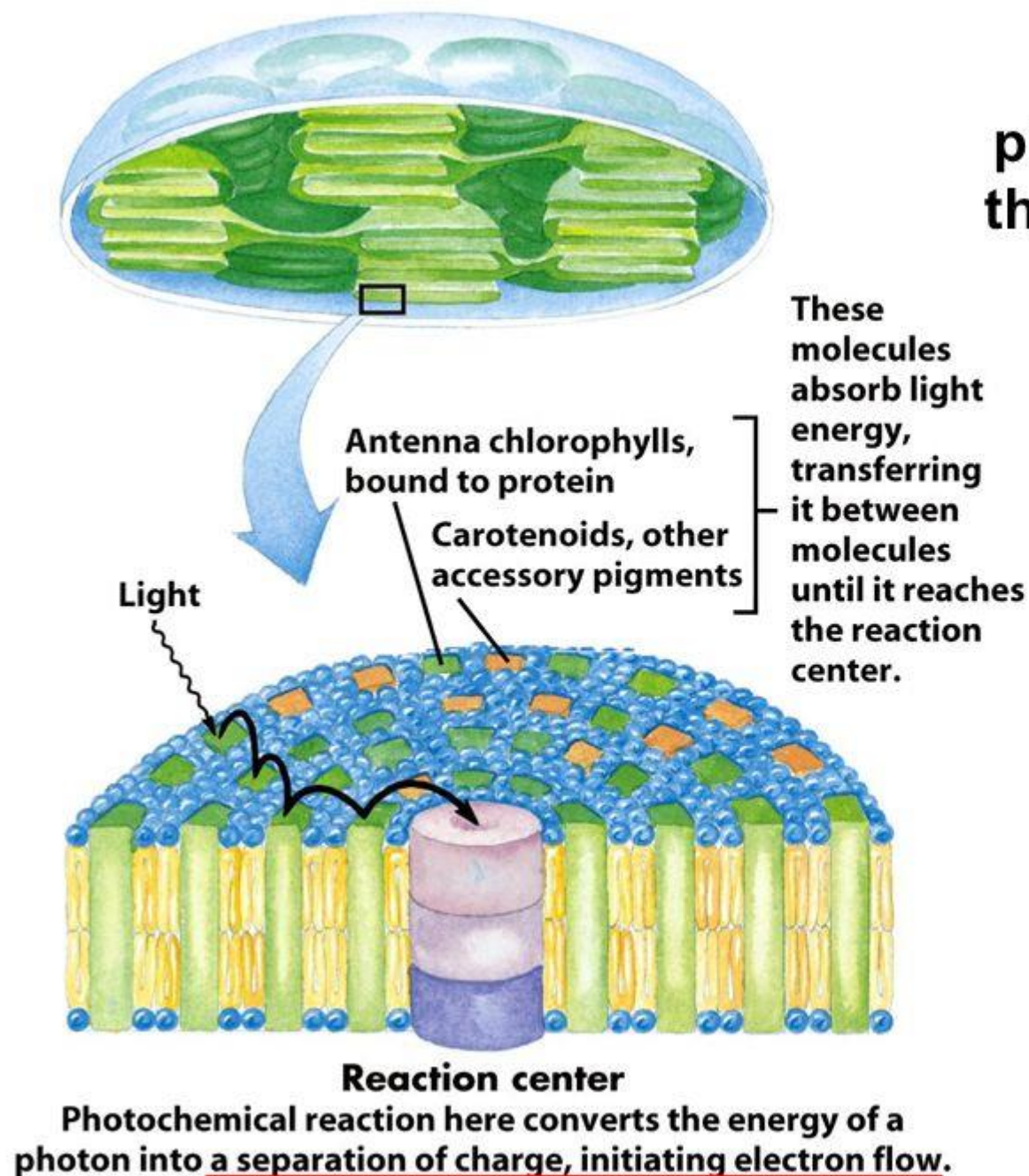
- Πράσινες πολυκυκλικές ενώσεις
- Φυτολική πλευρική αλυσίδα με Mg_{2+} να συγκρατεί τα 4 άζωτα του δακτυλίου

2. Καροτενοειδή

- πρόσθετες χρωστικές χλωροπλαστών
- κίτρινες, κόκκινες ή μώβ
- πχ β-καροτένιο, λουτεΐνη

Κεραίες
χλωροφύλλης και
κέντρα αντίδρασης
(φωτοσυστήματα)

Organization of photosystems in the thylakoid membrane:

How the energy transfer is unidirectional ?

Φωτοχημικά κέντρα αντίδρασης

Τύπος I (PSI)

Κέντρο Fe-S

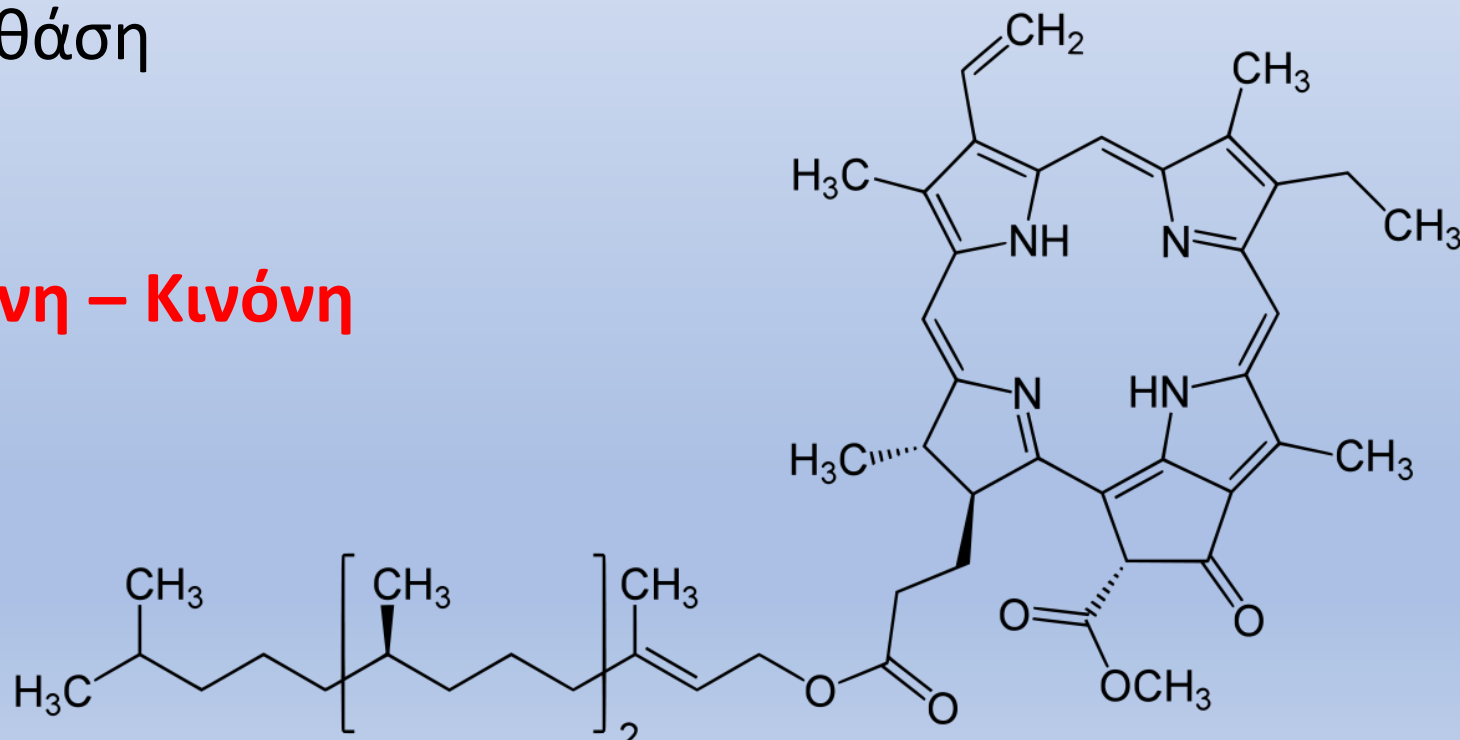
- πχ green sulfur βακτήρια
- 1 κέντρο αντίδρασης (P840) + 1 κυτόχρωμα bc1 +1 κυτόχρωμα c553 + ATP συνθάση

Τύπος II (PSII)

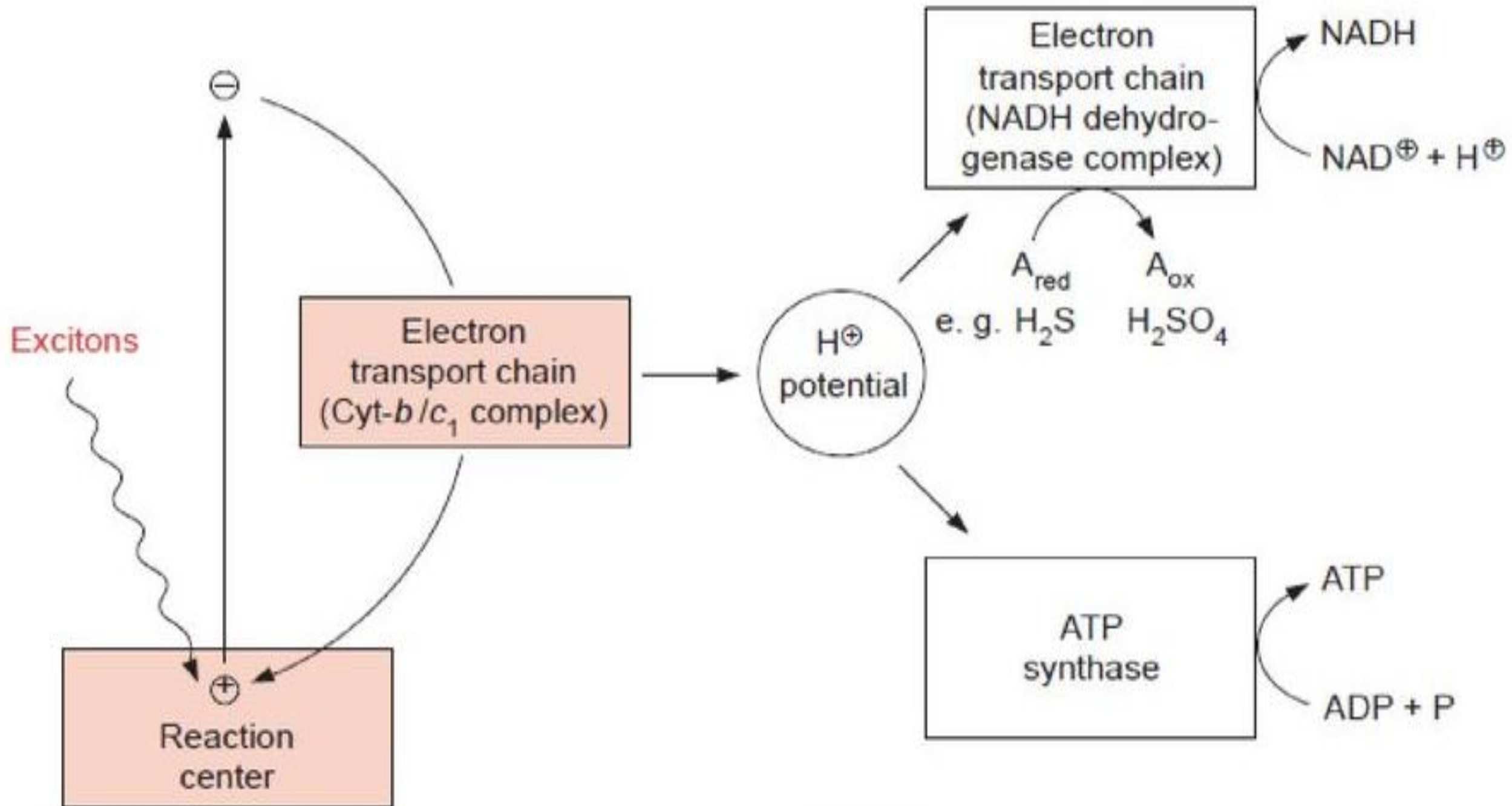

Φεοφυτίνη – Κινόνη

- πχ μώβ βακτήρια
- 1 κέντρο αντίδρασης (P870) + 1 κυτόχρωμα bc1 +1 κυτόχρωμα c2 + ATP συνθάση

Θερμοδυναμική και κινητική αποτρέπουν την αυτόματη αποδιέγερση του φυτοχημικού κέντρου αντίδρασης

Η δομή του κέντρου αντίδρασης – τα μόρια δέκτες e^- είναι πολύ κοντά

Η διαφορά στη αναγωγική δυναμική είναι θετική, $\Delta E^\circ = +$

Η διαφορά στην εντροπία είναι αρνητική, $\Delta G^\circ = -$

Στα ανώτερα φυτά, τα e^- μεταφέρονται από το PSII (P680) στο PSI (P700) μέσω του κυτοχρώματος b6f

Το πρωτεϊνικό σύμπλοκο που διασπά (οξειδώνει) το νερό σε $O_2 + H^+$ περιέχει Mn (μαγγάνιο) και βρίσκεται στο PSII

ATP σύνθεση απο φωτοφωσφορυλίωση

PSII και PSI μεταφέρουν e^- απο το νερό στο **NADP⁺** [ενέργεια συντηρείται ως NADPH]

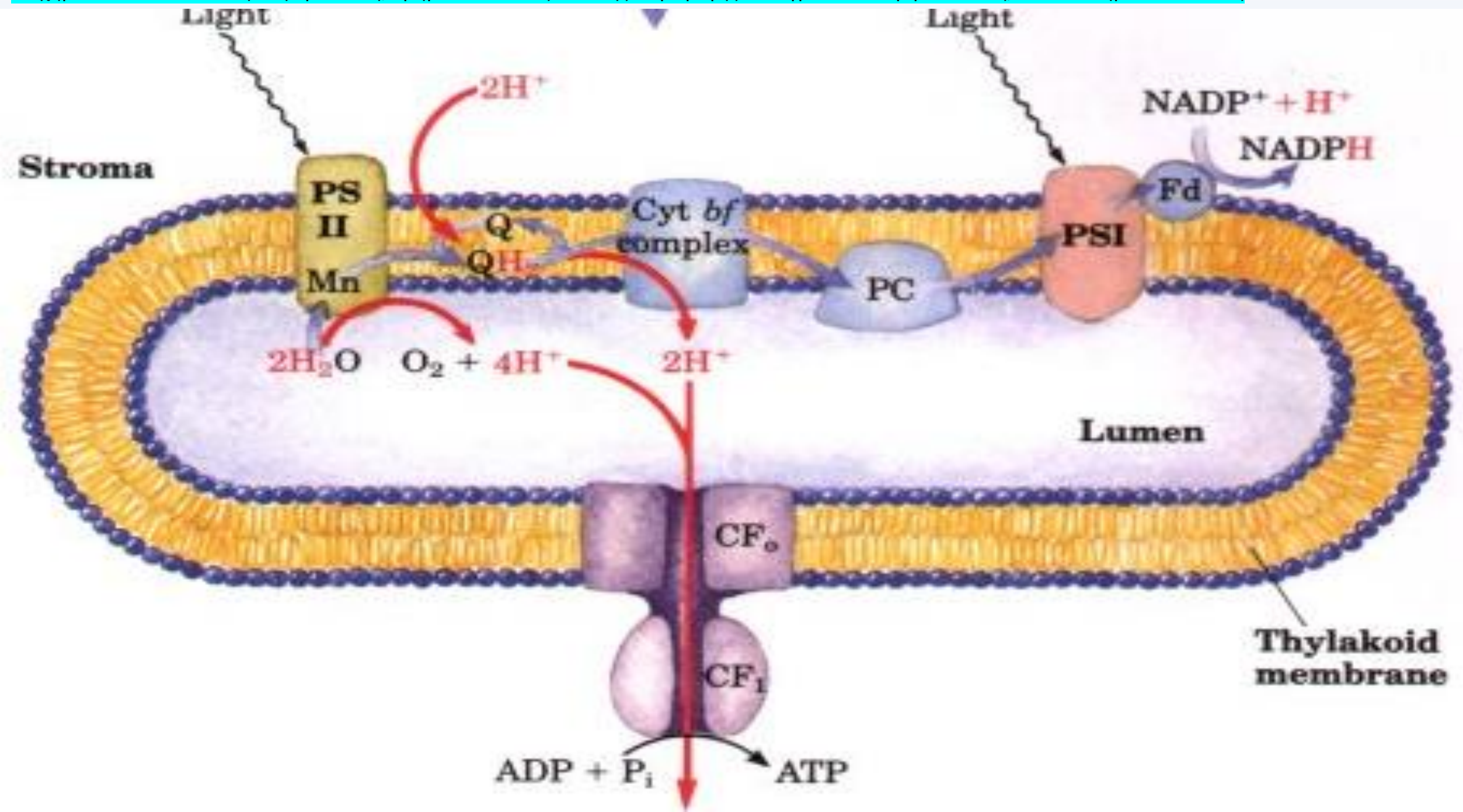
Παράλληλα, **H⁺** μεταφέρονται μέσω της θυλακοειδούς μεμβράνης [ενέργεια συντηρείται ως ηλεκτροχημική δυναμική]

1954, Arnon απέδειξε τη παραγωγή ATP απο τους χλωροπλάστες

F_0F_1 σύμπλοκα στη θυλακοειδη μεμβράνη καταλύουν τη φωτοφωσφορυλίωση

1966, Jagendorf εδειξε οτι η φωτοφωσφορυλίωση είναι pH-εξαρτώμενη [άρα H⁺-εξαρτώμενη]

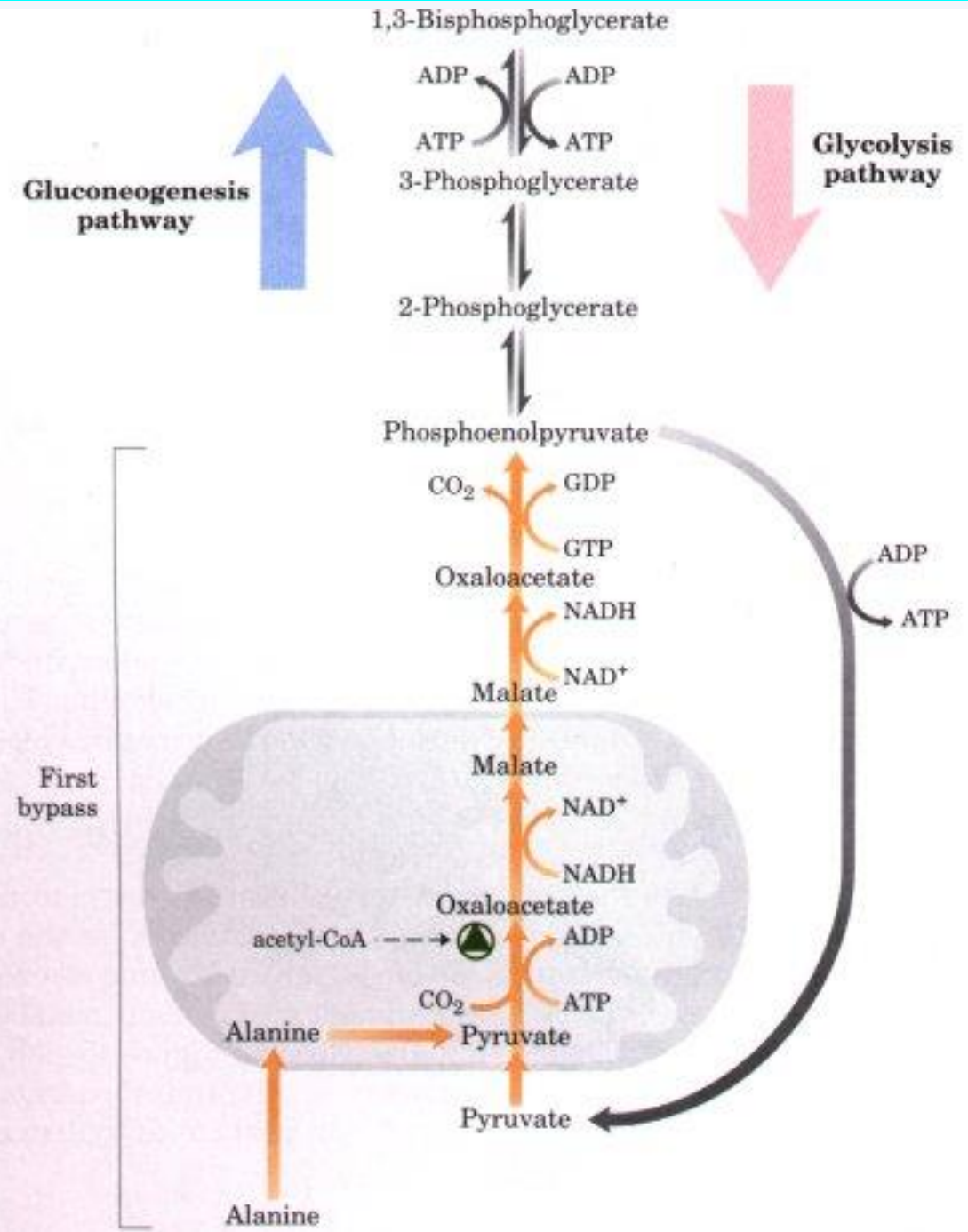
12 H⁺ μεταφέρονται μέσα στο θυλακοειδές ανα **4 e⁻** που μεταφέρονται απο το νερο στο **NADP⁺** (δλδ ανα **1** παραγόμενο **O₂**) – απαιτούνται **8** φωτόνια

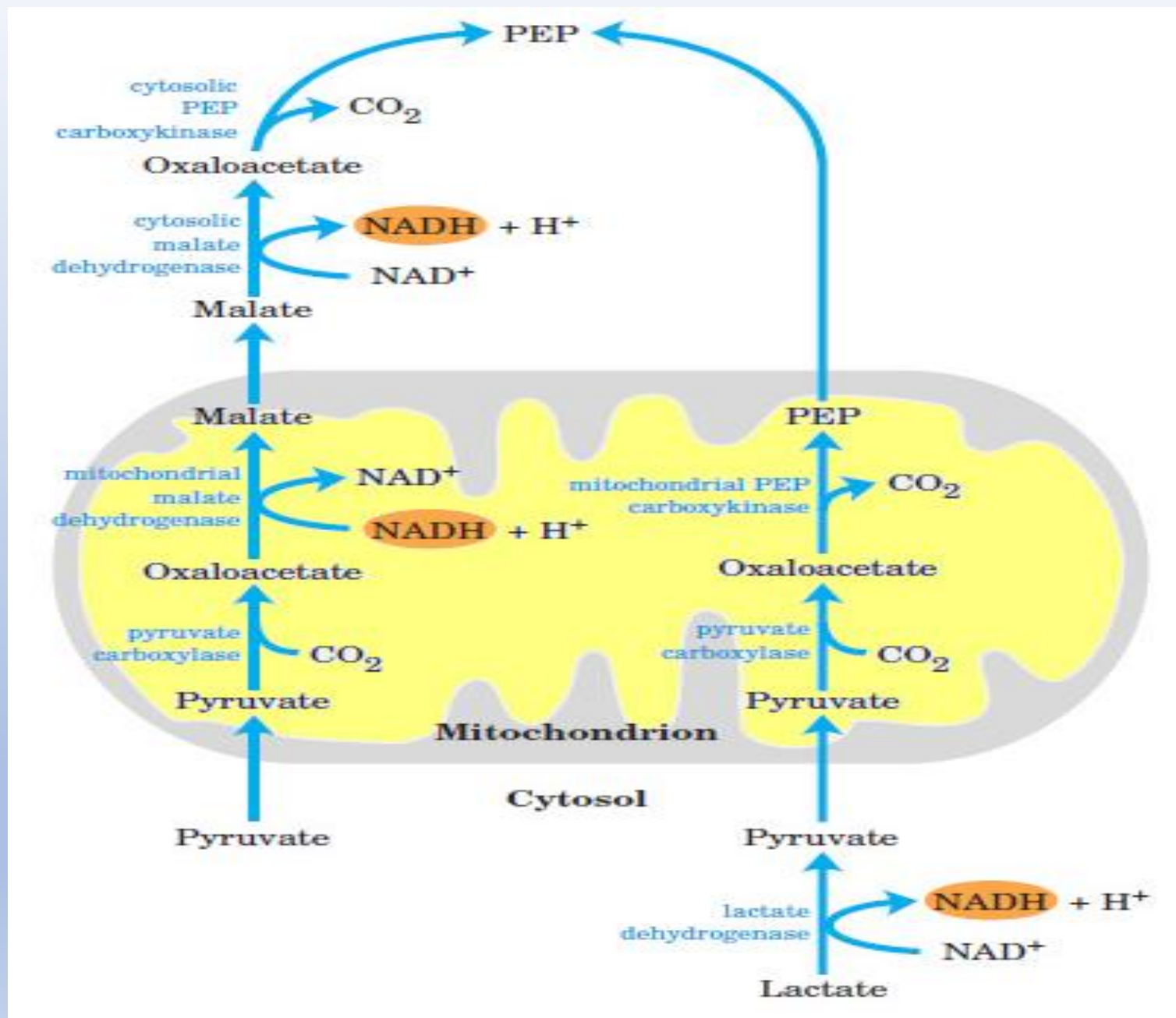

Ενότητα 7: Βιοσύνθεση Υδατανθράκων

1. Γλυκονεογενεση

- Σύνθεση γλυκόζης απο πρόδρομα, πιο απλά, μόρια
- Συμβαίνει σε όλα τα ζώα, φυτά, μύκητες και μικροοργανισμούς
- Τα πρόδρομα μόρια είναι γαλακτικό οξύ, πυροσταφυλικό, γλυκερόλη και κάποια αμινοξέα
- Το κεντρικό μονοπάτι της γλυκονεογένεσης είναι η μετατροπή του πυροσταφυλικού σε γλυκόζη

- Η 2^η παράκαμψη είναι στο γλυκολυτικό στάδιο όπου η F6P μετατρέπεται σε F6BP από το γλυκολυτικό ένζυμο φωσφοφρουκτοκινάση-1. Εκεί, στη γλυκονεογένεση δρα η φρουκτόζη 1,6 διφωσφατάση και επαναφέρει την F6P.
- Η 3^η παράκαμψη είναι στο 1^ο γλυκολυτικό στάδιο όπου η γλυκόζη μετατρέπεται σε G6P από την εξοκινάση. Εκεί, στη γλυκονεογένεση δρα η γλυκόζη-6 φωσφατάση και επαναφέρει την γλυκόζη, μεταφέροντας το P_i στο ADP, παράγοντας ATP (υψηλά εξεργονική αντίδραση) .

- Όλα τα ενδιάμεσα παράγωγα του CAC, με απλή οξείδωση, μπορούν να παράξουν οξαλοξεϊκό για είσοδο στο μονοπάτι της γλυκονεογένεσης
- Επίσης συγκεκριμένα αμινοξέα, πχ γλουταμίνη και αλανίνη (με τρανσαμίνωση)